

D'aquest avalot que ara ve fiblant

El poeta Andreu Subirats va néixer a Tortosa el 1968 i ens ofereix un llibre que recull alguns dels seus poemes escrits al llarg dels darrers 25 anys
ORIOI DURAN

GALTES DE PERDIU
Andreu Subirats
Pròleg: Joan Todó
Editorial: Labreu, Barcelona, 2012
Pàgines: 280
Preu: 17 euros

El 1993, el poeta Albert Roig va publicar una antologia a l'editorial Montflorit que va titular, amb tota la seva diguem-ne potència tortosina, *L'orgull de ser pocs*. Allí hi apareixien una bona colla de bons poetes de la terra, entre els quals Andreu Subirats (Tortosa, 1968), que en aquell moment encara no tenia cap llibre al carrer. Un dels poemes era "A bell ull, l'horta estesa, la feresa", i pertanyia a un volum titulat *Les galtes de perdiu*. En el volum que teniu a les mans s'hi recull aquest llibre esmentat i quatre més –*Ull entorn*, *On vas a peu*, *Les galtes de perdiu*, *Diwan d'Abu-Bakr* i *A pams*–, escrits, dits, recitats i reescrits durant més de vint-i-cinc anys. Poesia de foc lent, lentíssim, que ensenya a cor obert els seus matisos de progressió de la joventut cap a la maduresa. I no cal jurar, en aquest sentit, que el de Subirats és un dels pocs casos, en aquest país de vegades tan escarransit, en què ha prevalgut de totes totes l'obra –l'obra en majúscules– per damunt d'aquesta cosa tan cobejada que és la confecció mil·limètrica de la carrera literària, la sempre menyspreable batalla per aconseguir guanyar la cursa de torn i la supeditació a la dinàmica d'anar acumulant faixes, guardons i estatuets de premis a l'estanteria de sobre el capçal del llit.

L'aparició de *Galtes de perdiu* és una boníssima notícia, doncs, no només per a la literatura, per a la poesia i per als que en són lectors, sinó també per al que podríem dir-ne la constatació que aquesta manera de fer de què parlàvem i que s'ha anat imposant com a flagrant i com l'única possible doncs és tan poc universal i tan desnerida com el fet de posar-se unes espadnyes d'espart un dia de pluja insistent... En efecte: "La carn vol carn, / l'ànima, / carn i peix, / i molta fruita." O encara més coses sobre això: "Per ballar amb hipocresia / ens podem posar disfressa / entrar

al ball sense cap fressa / i del braç de covardia / intentar fer viure el dia / aparentar sempre la pressa / creure amb bellesa confessa / i encertat sempre la tria."

La poesia d'Andreu Subirats té un component fort d'oralitat. Però cal entendre bé les coses: no es tracta d'una poesia feta o escrita únicament i exclusivament per ser dita, que també, sinó de tota una altra cosa. Podria semblar mal dit, però la de Subirats és una poesia fent-se, dient-se, sentint-se, parlant-se, commutant-se, escoltant-se i vivint-se de manera constant. En tindreu una prova tan sols llegint uns pocs versos del llibre *Ull en-*

torn, el seu primer volum publicat, perquè el poeta l'ha anat polint i retocant des de la seva primera escriptura. És un dels immensos avantatges de la no precipitació, com també del sentit de la construcció en moviment.

El poeta diu la realitat que furga, no només la que veu; el seu paisatge és un paisatge amb arrels, decididament viscut, per això també pot satiritzar-lo, si s'escau... Amb l'arma esplèndida de la llengua, "buscant l'essència lèxica", el poeta pot ser alhora juganer, sarcàstic, estupefaent i rebel. Doncs sí: aquestes *Galtes de perdiu* podrien ben ser com un avalot que ara ve fiblant. *

BIOGRAFIA JOSEP SANTESMASES I OLLÉ

Cooperativistes catalans

La Fundació Roca i Galès edita des del 2005 la col·lecció *Cooperativistes Catalans*, biografies de persones que han estat les ànimes de diferents realitats cooperatives. "No hi ha sant sense misteri", sosté la dita popular, i en aquest cas es tracta precisament de revelar el misteri de la implantació del cooperativisme en diverses branques: l'agrària, la de consum, la de treball i la sanitària en el darrer cas. I el misteri a revelar sovint no és ca altre que posar llum a les biografies de persones que han dedicat part de la seva vida a promoure projectes cooperatius amb l'afany de crear espais d'economia social que tinguin com a objectiu la millora de les condicions de vida dels seu associats, lluny de les dinàmiques de l'economia

especulativa que tant de desbaratament ha causat sempre. La col·lecció ha arribat al número 20 amb la biografia del doctor Josep Espriu (1914-2002), germà de Salvador Espriu.

El misteri en la continuada aparició de biografies no ha estat cap altre que la voluntat de la Fundació Roca i Galès, dedicada a la promoció dels valors del cooperativisme i a la tenacitat d'Antoni Gavalda, director de la col·lecció, historiador i professor de la Universitat Rovira i Virgili –nom insigne que la demagògia dretana cercadora de

JOSEP ESPRIU I CASTELLÓ. LA VOCACIÓ DE LA MEDICINA COOPERATIVA.
Santos Hernández
Editorial: Cossetània (Valls, 2013)
Pàgines: 95
Preu: 11,50 euros

conflicte com a recurs i l'esquerra desfigurada emparada en el localisme demanen substituir.

Cooperativisme agrari, de consum, de producció, escolar, mutualista, de serveis, etc., viscut des de posicions ideològiques diferents: des del republicanisme, el socialisme, l'anarquisme, l'empara de l'Església, el conservadorisme catalanista, en el franquisme, tot darrere d'uns noms que van actuar convençuts que les pràctiques cooperativistes eren beneficioses per estructurar sectors productius de la societat. *